

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

*о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у
звање*

І. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке:
Одлука Сената Универзитета у Бањој Луци о расписивању конкурса за избор у
наставничка и сарадничка звања, бр. **02/04.3.1144-11/17** дана, **27.04.2017.**

Ужа научна/умјетничка област:
Општа историја

Назив факултета:
Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци

Број кандидата који се бирају
Један (1)

Број пријављених кандидата
Један (1)

Датум и мјесто објављивања конкурса:
Конкурс је објављен 17. маја 2017. године, у дневном листу *Глас Српске*, Бања Лука
и на званичној интернет страници Универзитета у Бањој Луци -
www.unibl.org/uploads/files/strane/konkursi/Konkurs-17-05.pdf

Састав комисије:
а) **Др Радивој Радић**, редовни професор Филозофског факултета Универзитета
у Београду, ужа научна област Општа историја, председник
б) **Др Аранђел Смиљанић**, доцент Филозофског факултета Универзитета у

Бањој Луци, ужа научна област Национална историја, члан
в) **Др Борис Бабић**, доцент Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци,
ужа научна област Општа историја, члан

Пријављени кандидати

Др Александра Костадиновић – Рачић, виши асистент Филозофског факултета
Универзитета у Бањој Луци

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име (име оба родитеља) и презиме:	Александра (Ђоко и Нада) Костадиновић – Рачић
Датум и мјесто рођења:	03.10.1973. године, Бања Лука
Установе у којима је био запослен:	Филозофски факултет, Бања Лука
Радна мјеста:	Асистент на Одсеку за историју (од 2000. године); Виши асистент на Студијском програму Историја (од 2007. године)
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	Удружење историчара Републике Српске „Милорад Екмечић“

б) Дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Филозофски факултет
Звање:	Професор историје
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 11. фебруар 2000. године
Просјечна оцјена из цијелог студија:	9,55
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Филозофски факултет
Звање:	Магистар историјских наука
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 29. март 2007. године
Наслов завршног рада:	<i>Титула кнеза на Балканском полуострву у средњем вијеку</i>
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Општа историја Национална историја
Просјечна оцјена:	9,75
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Филозофски факултет
Звање:	Доктор историјских наука
Мјесто и година одбране докторске	Бања Лука, 22. март 2017. године

дисертације:	
Назив докторске дисертације:	<i>Живот и научно дјело Владимира Ђоровића</i>
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Општа историја Национална историја
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, година избора)	Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, асистент од 2000. године (Одлука Универзитета у Бањој Луци, број: 05-497/2000, од 01.12.2000. године); Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, виши асистент од 2007. године (Одлука Наставно-научног вијећа Универзитета у Бањој Луци, број: 05-1115/07, од 14.12. 2007. године); Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, виши асистент за ужу научну област Општа историја (реизбор) од 2013. године (Одлука Сената Универзитета у Бањој Луци, број: 02/04-3.1199-55/13, од 25.04.2013. године)

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије посљедњег избора/реизбора

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

1. **А. Костадиновић-Рачић**, *Титула кнеза у Душановом законуку*, Радови ФФ у Бањој Луци 10 (2007) 245-252.

6 бодова (члан 19, став 9)

2. **А. Костадиновић-Рачић**, *Титула кнеза у владарској лози Немањића и Лазаревића*, Гласник Удружења архивских радника Републике Српске, година II, број 2 (Бања Лука 2010) 147-159.

6 бодова (члан 19, став 9)

Прикази

1. **А. Костадиновић-Рачић**, *Ц. Линч, Историја средњовековне цркве*, Београд 1999, Радови ФФ у Бањој Луци 4 (2001) 287-289.

1 бод (члан 19, став 43)

2. **А. Костадиновић-Рачић, С. Грубачић, Историја немачке културе, Сремски Карловци-Нови Сад 2001, Крајина 2 (Бања Лука 2002) 177-179.**

1 бод (члан 19, став 43)

3. **А. Костадиновић-Рачић, Историја приватног живота 1-3 (приредили Филип Аријес и Жорж Дибби), Београд 2000/01/02, Радови ФФ у Бањој Луци 5 (2002) 279-285.**

1 бод (члан 19, став 43)

4. **А. Костадиновић-Рачић, Д. Маликовић, Кредитна политика Италијана у Дубровнику (XIII-XVII век), Београд 2001, Радови ФФ у Бањој Луци 5 (2002) 298-300.**

1 бод (члан 19, став 43)

5. **А. Костадиновић-Рачић, Ј. Мрغيћ-Радојчић, Доњи Краји: Крајина средњовековне Босне, Београд 2002, Радови ФФ у Бањој Луци 6 (2003) 359-361.**

1 бод (члан 19, став 43)

6. **А. Костадиновић-Рачић, Стари српски архив, књига I, Бања Лука 2002, Радови ФФ у Бањој Луци 6 (2003) 362-363.**

1 бод (члан 19, став 43)

(Навести све радове сврстане по категоријама из члана 19. или члана 20.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

18 бодова

Радови послје последњег избора/реизбора

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

1. **А. Костадиновић-Рачић, Поријекло и значење ријечи кнез у средњем вијеку, Гласник Удружења архивских радника Републике Српске, година VII, број 7 (Бања Лука 2015) 31-36. ISSN 1840-4626; УДК 929.7(497)“04/14“ 10.7251/GUARS1507031K**

У наведеном раду расправља се о пореклу и значењу титуле кнеза, у средњем веку, стављајући акценат на простор Балканског полуострва. Иначе, титула кнеза била је присутна код свих словенских народа, али она се среће и у Румунији и Угарској. Поменута титула, у јужнословенским земљама, имала је различито значење, а самим тим, и различит ранг. Кнезови се јављају као самостални владари, чланови владарске куће, обласни господари, »службеници« који заузимају истакнуте положаје у државној управи, начелници градских аутономних општина, градских насеља и тргова, старешине влашких катуна, изабрани поглавари Пољичке жупе и њених дванаест селá, а у неким случајевима титулу кнеза носили су и виши црквени достојанственици. У каснијим периодима, титула кнеза губи своје првобитно значење, тако да се кнезови помињу као старешине или поглавари кнежина и селá.

За разлику од појединих титула које су временом потпуно деградирани или су нестале са историјске позорнице, титула кнеза није доживела такву судбину. Додуше, било је периода када је поменути титул имао углед и сјај, али и девалвацију, нарочито за време експанзије византијских титула и звања.

6 бодова (члан 19, став 9)

2. **А. Костадиновић-Рачић**, *Архонт – жупан или кнез?*, Радови часопис за хуманистичке и друштвене науке 25 (Бања Лука 2017) (у штампани).

(Напомена: Приложена је потврда редакције да је наведени рад, након што је прошао две рецензије, прихваћен за објављивање у научном часопису Филозофског факултета *Радови*, број 25, из 2017. године)

Појам архонт (ἄρχων) често се употребљавао у византијским изворима, у различитим значењима (почев од раног средњег века, па до позновизантијског доба). Тачније, реч архонт била је синоним за кнеза или владара, махом у периоду раног средњег века, али касније овај термин добија и нека друга значења. Иако се византијски појам архонт, у литератури, углавном, поистовећује са словенском титулом кнез, у новије време поједини историчари заступају мишљење да архонту више одговара титул жупана, која је постојала у IX и X веку, са наследном врховном влашћу у српским државама. У сваком случају, различита мишљења о овој проблематици, у данашњој историографији, указују нам на то да не можемо дати потпуно тачан и поуздан одговор на питање да ли су архонти били жупани или кнезови, о чему се, уосталом, и расправља у наведеном раду.

6 бодова (члан 19, став 9)

(Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодава сврстаних по категоријама из члана 19. или члана 20.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

12 бодова

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

Након избора у звање асистента, 2000. године, и заснивања радног односа на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци (01. фебруара 2001. године), др Александра Костадиновић – Рачић била је, на Одсеку за историју, ангажована на извођењу вежби из наставних предмета Општа историја средњег вијека I и Општа историја средњег вијека II, а повремено је изводила и просеминарске вежбе на предмету Увод у историјске студије.

Избором у звање вишег асистента, за ужу научну област Општа историја, 2007. године, др Александра Костадиновић – Рачић, на Студијском програму Историја,

била је ангажована на извођењу вежби из наставних предмета Општа историја раног средњег вијека и Општа историја позног средњег вијека.

Образовна делатност кандидаткиње др Александре Костадиновић – Рачић огледала се и у другим активностима, које подразумевају рад са студентима, као што су консултације, менторство при изради и одбрани семинарских радова, а у сарадњи са предметним наставницима укључивала се и у праћење и вредновање рада студената кроз провере знања (колоквијуми), учествујући и у испитним активностима.

Образовна дјелатност послје последњег избора/реизбора

Послије реизбора у звање вишег асистента, за ужу научну област Општа историја, 2013. године, др Александра Костадиновић – Рачић, на Студијском програму Историја, ангажована је на извођењу вежби из наставних предмета Општа историја раног средњег вијека и Општа историја позног средњег вијека.

У оквиру другог циклуса студија, на Студијском програму Историја, др Александра Костадиновић – Рачић ангажована је на извођењу вежби из наставних предмета Општа историја средњег вијека са историографијом, Хришћанство у средњем вијеку, Средњовјековна цивилизација (одабрана поглавља), Свакодневни живот у средњем вијеку и Крсташки ратови.

Образовна делатност кандидаткиње др Александре Костадиновић – Рачић огледа се и у другим активностима, које подразумевају рад са студентима, као што су консултације, менторство при изради и одбрани семинарских радова, а у сарадњи са предметним наставником учествује и у праћењу и вредновању рада студената кроз провере знања (колоквијуми), те у испитним активностима.

Према подацима достављеним из Ректората, др Александра Костадиновић – Рачић, у студентским анкетама, оцењена је на следећи начин:

1. Академска 2012/13. година, летњи семестар
 - наставни предмет Општа историја позног средњег вијека
 - просечна оцена - 4,29
2. Академска 2013/14. година, зимски семестар
 - наставни предмет Општа историја раног средњег вијека
 - просечна оцена - 3,80
3. Академска 2014/15. година, летњи семестар
 - наставни предмет Општа историја позног средњег вијека
 - просечна оцена - 3,63

Укупна просечна оцена из све три наведене евалуације износи 3,90.

8 бодова (члан 25, став 1)

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 21.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

8 бодова

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

Реализован национални стручни пројекат у својству сарадника на пројекту

1. М. Марјановић, А. Костадиновић-Рачић, Р. Дринић, *Наставни програм за први разред гимназије свих смјерова*, Министарство просвјете и културе Републике Српске, Бањалука, јуни 2011, 87-108 (погледати на www.vladars.net или на www.rpz-rs.org).

1 бод (члан 22, став 12)

2. А. Костадиновић-Рачић, М. Марјановић, Р. Дринић, *Наставни програм за други разред гимназије свих смјерова*, Министарство просвјете и културе Републике Српске, Бањалука, јуни 2012, 103-136 (погледати на www.vladars.net или на www.rpz-rs.org).

1 бод (члан 22, став 12)

Остале професионалне активности на Универзитету и ван Универзитета које доприносе повећању угледа Универзитета

Секретар Одбора за издавачку дјелатност Филозофског факултета у Бањој Луци (од маја 2002. до децембра 2003. године).

2 бода (члан 22, став 22)

Секретар на Секцији за историју, у оквиру Научног скупа *Бањалучки новембарски сусрети* у организацији Филозофског факултета у Бањој Луци (2003, 2005, 2007, 2008. године).

2 бода (члан 22, став 22)

Члан Комисије за провођење квалификационог испита на првом циклусу студија (од 2001-2011. године).

2 бода (члан 22, став 22)

Члан Струковног вијећа друштвених и хуманистичких наука Универзитета у Бањој Луци (од јануара 2010. до априла 2012. године).

2 бода (члан 22, став 22)

Члан Поткомисије у оквиру пројекта Министарства просвјете и културе Републике Српске (2011. године), који се односио на модернизацију наставних садржаја из наставног предмета Историја – уџбеници за I разред гимназије.

1 бод (члан 22, став 12)

Члан Поткомисије у оквиру пројекта Министарства просвјете и културе Републике Српске (2012. године), који се односио на модернизацију наставних садржаја из наставног предмета Историја – уџбеници за II разред гимназије.

1 бод (члан 22, став 12)

Секретар Студијског програма Историја (од фебруара до октобра 2012. године).

2 бода (члан 22, став 22)

(Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 22.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

14 бодова

Стручна дјелатност кандидата послје последњег избора/реизбора

Реализован национални стручни пројекат у својству сарадника на пројекту

1. **А. Костадиновић-Рачић**, М. Марјановић, Р. Дринић, *Наставни програм за трећи разред гимназије свих смјерова*, Министарство просвјете и културе Републике Српске, Бањалука, јули 2013, 143-178 (погледати на www.vladars.net или на www.rpz-rs.org).

У наведеном раду реч је о модернизацији наставних садржаја из наставног предмета Историја, које би требало применити не само приликом писања будућих уџбеника за III разред гимназије (за сва три смера: општи, друштвено - језички и природно - математички смер), већ и у самом наставном процесу. Аутори у тексту, између осталог, разматрају и анализирају опште и посебне циљеве програма, затим садржаје и оперативне циљеве (исходе) програма, корелацију са другим наставним предметима, те дидактичка упутства и препоруке. Да се приметити да се наставни програми за општи и друштвено – језички смер, углавном, подударају и обухватају изучавање најзначајнијих догађаја из опште и националне историје, почев од краја XV века до почетка Првог светског рата, као што су: Свијет од краја XV до краја XVII вијека, Просвијећеност у Европи, Јужнословенски народи и њихови сусједи под османлијском влашћу, Јужнословенски народи у оквиру Хабсбуршке Монархије и Млетачке Републике, Свијет од краја XVIII до средине XIX вијека, Српски народ крајем XVIII и у првој половини XIX вијека, Револуционарна грађанска Европа, Свијет у другој половини XIX и почетком XX вијека, Јужнословенски народи и њихови сусједи од половине XIX вијека до Берлинског конгреса 1878. године, Јужнословенски народи и њихови сусједи од

Берлинског конгреса до почетка Првог свјетског рата. С друге стране, садржаји за природно – математички смер односе се на изучавање савремене историје, како опште тако и националне, почев од догађаја уочи Првог светског рата, па до средине деведесетих година XX века.

1 бод (члан 22, став 12)

1. **А. Костадиновић-Рачић**, М. Марјановић, Р. Дринић, *Наставни програм за четврти разред гимназије свих смјерова*, Министарство просвјете и културе Републике Српске, Бањалука, јуни 2014, 160-184 (погледати на www.vladars.net или на www.rpz-rs.org).

Наведени рад односи се на модернизацију наставних садржаја из наставног предмета Историја, које би требало применити приликом писања будућих уџбеника за IV разред гимназије (за општи и друштвено - језички смер), али и у самом наставном процесу. Осим тога, у раду се анализирају општи и посебни циљеви програма, затим садржаји и оперативни циљеви (исходи) програма, корелација са другим наставним предметима, те дидактичка упутства и препоруке, што је од користи за савладавање наставних јединица. Као и у горе поменутом сажетку, уочава се да се наставни програми за општи и друштвено – језички смер, углавном, подударају и обухватају изучавање најзначајнијих догађаја из опште и националне савремене историје, као што су: Европа и свијет уочи Првог свјетског рата, Први свјетски рат (1914-1918), Србија и Црна Гора у Првом свјетском рату, стање у окупираним земљама, проглашење Краљевине СХС, Свијет између Првог и Другог свјетског рата (1918-1939), Краљевина СХС/Југославија између два свјетска рата (1918-1941), Други свјетски рат, Југославија у Другом свјетском рату, Свијет после Другог свјетског рата, Југославија после Другог свјетског рата.

1 бод (члан 22, став 12)

Остале професионалне активности на Универзитету и ван Универзитета које доприносе повећању угледа Универзитета

Члан Поткомисије у оквиру пројекта Министарства просвјете и културе Републике Српске (2013. године), који се односио на модернизацију наставних садржаја из наставног предмета Историја – уџбеници за III разред гимназије.

1 бод (члан 22, став 12)

Члан Поткомисије у оквиру пројекта Министарства просвјете и културе Републике Српске (2014. године), који се односио на модернизацију наставних садржаја из наставног предмета Историја – уџбеници за IV разред гимназије.

1 бод (члан 22, став 12)

Секретар на секцији за историју, у оквиру Научног скупа *Бањалучки новембарски сусрети* у организацији Филозофског факултета у Бањој Луци (2014. године).

2 бода (члан 22, став 22)

Члан Удружења историчара Републике Српске „Милорад Екмечић“.

2 бода (члан 22, став 22)

(Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 22.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

8 бодова

Укупан број бодова за научну и стручну дјелатност кандидата прије посљедњег избора/реизбора у звање: 32 (18+14)

Укупан број бодова за научну, образовну и стручну дјелатност кандидата послје посљедњег избора/реизбора у звање: 28 (12+8+8)

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На конкурс који је расписао Сенат Универзитета у Бањој Луци за избор у звање наставника за ужу научну област Општа историја, а исти је објављен 17. маја 2017. године, у дневном листу *Глас Српске* и на званичној интернет страници Универзитета у Бањој Луци (www.unibl.org), јавио се један кандидат – др Александра Костадиновић–Рачић. Увидом у приложу релевантну документацију, коју је кандидаткиња поднела уз пријаву на конкурс, Комисија за избор наставника на ужу научну област Општа историја сматра да др Александра Костадиновић – Рачић испуњава све услове прописане Законом о високом образовању Републике Српске (члан 77), Статутом Универзитета у Бањој Луци (члан 135) и Правилником о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци. Кандидаткиња има довољан број релевантних научних радова, који припадају области *Општа историја*, за коју је конкурисала, а на основу своје научне делатности, кандидаткиња је до сада сакупила 30, од укупно 60 бодова. Њене научне радове, који су наведени у претходним одељцима извештаја, одликују скрупулозност и утемељеност у закључивању, проистекла из чврстог ослоња на историјским изворима, упућеност у научну литературу, сциентистичка акрибија, као и прегледно и јасно изношење резултата до којих је дошла у истраживању. Овај утисак појачавају узорно одбрањени магистарски рад и докторска дисертација.

Осим тога, др Александра Костадиновић – Рачић је од 1. децембра 2000. године укључена у наставни процес на Студијском програму Историја, на Филозофском факултету у Бањој Луци. Она је током 17 година рада са студентима показала веома добар смисао за образовну делатност и педагошки рад (вежбе, писмени и усмени

испити, консултације, оцене семинарских радова и тестова) и истовремено стекла велико наставничко искуство. Изводила је вежбе из своје уже научне области (као асистент, из наставних предмета Општа историја средњег века I и Општа историја средњег века II, а као виши асистент из наставних предмета Општа историја раног средњег века и Општа историја позног средњег века), а повремено и просеминарске вежбе из наставног предмета Увод у историјске студије. Кандидаткиња је добила врло солидне оцене приликом евалуације студената, а исказала је и врло висок степен кооперативности са колегама. Драгоцено искуство и ваљано усавршавање стекла је као сарадник у раду на пројекту Министарства просвјете и културе Републике Српске.

На основу свега што је саопштено, очигледно је да су научне и образовне активности др Александре Костадиновић – Рачић, током последњих година, умногоме превазишле обим послова предвиђен за вишег асистента, а то је чињеница која Комисију додатно уверава да је она пажљиво и добро одабран научни кадар. Због свега наведеног, Комисија има част и задовољство да Наставно – научном вијећу Филозофског факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци једногласно предложи да кандидаткиња др Александра Костадиновић – Рачић буде **изабрана у звање доцента за ужу научну област Општа историја.**

У Бањој Луци, 22. јуни 2017. године

Потпис чланова комисије

.....
Др Радивој Радић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у
Београду, ужа научна област Општа
историја, председник

.....
Др Аранђел Смиљанић, доцент
Филозофског факултета Универзитета у
Бањој Луци, ужа научна област
Национална историја, члан

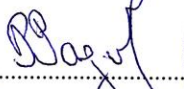
.....
Др Борис Бабић, доцент Филозофског
факултета Универзитета у Бањој Луци,
ужа научна област Општа историја, члан
.....
.....

испити, консултације, оцене семинарских радова и тестова) и истовремено стекла велико наставничко искуство. Изводила је вежбе из своје уже научне области (као асистент, из наставних предмета Општа историја средњег века I и Општа историја средњег века II, а као виши асистент из наставних предмета Општа историја раног средњег века и Општа историја позног средњег века), а повремено и просеминарске вежбе из наставног предмета Увод у историјске студије. Кандидаткиња је добила врло солидне оцене приликом евалуације студената, а исказала је и врло висок степен кооперативности са колегама. Драгоцено искуство и ваљано усавршавање стекла је као сарадник у раду на пројекту Министарства просвјете и културе Републике Српске.

На основу свега што је саопштено, очигледно је да су научне и образовне активности др Александре Костадиновић – Рачић, током последњих година, умногоме превазишле обим послова предвиђен за вишег асистента, а то је чињеница која Комисију додатно уверава да је она пажљиво и добро одабран научни кадар. Због свега наведеног, Комисија има част и задовољство да Наставно – научном вијећу Филозофског факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци једногласно предложи да кандидаткиња др **Александра Костадиновић – Рачић** буде **изабрана у звање доцента за ужу научну област Општа историја.**

У Бањој Луци, 22. јуни 2017. године

Потпис чланова комисије

Др Радивој Радич, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у
Београду, ужа научна област Општа
историја, председник

Др Аранђел Смиљанић, доцент
Филозофског факултета Универзитета у
Бањој Луци, ужа научна област
Национална историја, члан

Др Борис Бабић, доцент Филозофског
факултета Универзитета у Бањој Луци,
ужа научна област Општа историја, члан